

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Любомир Стефанов Методиев, Геологически институт "Стр. Димитров" при БАН.

Относно: провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в областта на висшето образование, професионално направление 4.4. „Науки за Земята“, научна специалност „Палеонтология и стратиграфия“, за нуждите на Катедра „Геология, палеонтология и изкопаеми горива“ на Геолого-географски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ (обявен в ДВ, бр. 44 от 29 май 2018 г., стр. 84).

Настоящото становище е изготвено в съответствие със *Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* (Раздел IV), в сила от 20.04.2011 г. (с решение на Академичния съвет, Протокол № 13), изменен: на 17.10.2017 г. с решение на Академичния съвет (Протокол № 1); на 27.03.2013 г. с решение на Академичния съвет (Протокол № 6) и на 17.04.2013 г., с решение на Академичния съвет (Протокол № 7) и в съответствие с Решение на ФС на ГГФ от 12.12.2017 г.

Процедура: за участие в конкурса и в законоустановения срок е постъпил пълен комплект от изискуеми документи на един кандидат от Катедра „Геология, палеонтология и изкопаеми горива“ на ГГФ при СУ „Св. Климент Охридски“: **гл. ас. д-р Вяра Идакиева Стоянова**. Кандидатът отговарят на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“ и представените документи са в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Съгласно Уверение № 233/23.07.2018 г., гл. ас. Вяра Стоянова има 14 г. 2 м. и 5 д. трудов стаж по специалността. От 2004 г. тя е последователно „доктор“ по научната специалност „Палеонтология и стратиграфия“ и старши асистент, а от 2008 г. е главен асистент към Катедра „Геология, палеонтология и изкопаеми горива“.

Научноизследователска и учебно-образователна дейност на гл. ас. д-р Вяра Стоянова

Трудове. Главен асистент Вяра Стоянова е представила списък от 42 труда, които отговарят на професионалното направление и научната специалност на провеждания конкурс. Трудовете са обнародвани в периода 2001–2018 г. и са разпределени както следва: 1) публикации, свързани с дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в СУ „Св. Климент Охридски“ (2001–2003 г.) – 6 бр. (№№ А.1.1–А.1.6, в т.ч. 4 научни статии в български специализирани научни издания, 1 разширено резюме от научен форум проведен в България и автореферат на дисертационен труд); 2) научни статии след придобиване на образователната и научна степен „доктор“ (2007–2018 г.) – 12 бр. (№№ В.1.1–В.1.12); 3) публикувани доклади и разширени резюмета от научни форуми (конгреси, симпозиуми и конференции) след придобиване на образователната и научна степен „доктор“ (2007–2018 г.) – 13 бр. (№№ В.2.1–В.2.13); 4) публикувани кратки резюмета научни форуми (конгреси, симпозиуми и конференции) след придобиване на образователната и научна степен „доктор“ – 11 бр. (№№ В.3.1–В.3.11). Общата численост на трудовете на гл. ас. Вяра Стоянова след придобиването на образователната и научна степен „доктор“ през 2004 г., приети за разглеждане в настоящия конкурс, е 36 бр. От тях 2 са самостоятелни и 34 са в съавторство. От трудовете с колективно авторство, гл. ас. Вяра Стоянова е първи автор в 3 труда, в 21 е втори автор, а в 10 – трети и следващ автор. Научната продукция на гл. ас. Вяра Стоянова включва: 8 научни статии в международни издания с ISI импакт-фактор; 1 научна статия в национално издание с ISI импакт-фактор; 3 научни статии в национално издание без ISI импакт-фактор; 24 разширени и кратки резюмета от доклади на научни форуми (от които 7 у нас и 17 в чужбина). Трудовете са публикувани предимно на английски език (26 бр.), а 10 бр. са на български език. Публикационната активност на гл. ас. Вяра Стоянова след 2007 г. показва значително нарастване, в сравнение с периода до придобиването на образователната и научна степен „доктор“, с предпочитания към участие в колективни работи (предимно с представяне на научни форуми в чужбина). След 2011 г., трудове с нейно участие са публикувани в престижни международни издания.

Цитати. В справката представена от гл. ас. Вяра Стоянова са вписани 169 цитирания в български периодични издания и предимно в научни статии в международни и чуждестранни периодични издания, както и в монографии. От тях 7 цитирания (1 в България и 6 в чужбина) на 3 труда са свързани с докторската ѝ дисертация, но са установени в публикации след 2009 г.; 162 позовавания на 8 научни статии и 2 резюмета от доклади с участието на гл. ас. Вяра Стоянова, групирани в периода след придобиването на образователната и научна степен „доктор“ през 2004 г., са забелязани в чуждестранни издания. Най-цитираните публикации на гл. ас. Вяра Стоянова са свързани с позоваване на резултати от

комплексни колективни изследвания (публ. № В.1.5 – 60 цитирания; публ. № В.1.8 – 66 цитирания; публ. № В.1.7 – 13 цитирания). Прави впечатление, че броя на цитатите установени у нас е съвсем незначителен, в сравнение с цитиранията в чужбина, което е висок показател за видимостта и значимостта на публикациите с нейно участие. Разпределението на цитиранията по години показва отчетливо увеличение след 2012 г. (над 90 % от общия брой на цитатите). Справката с базите-данни *ISI Web of Knowledge* и *SCOPUS* показва съответно 8 листирани публикации (със 113 цитирания) и 9 листирани публикации (със 146 цитирания) и *h*-индекс, респективно 4 и 5.

Участие в научни проекти, редакционна дейност, членство в професионални организации. Главен асистент Вяра Стоянова е участвала като изпълнител в 10 научни проекта, от които 8 са финансирани от Фонд за научни изследвания при СУ „Св. Климент Охридски“ (2001–2014 г.), 1 проект е финансиран от Фонд „Научни изследвания“ на МОН (2006–2010 г.) и 1 проект е финансиран от Полския национален фонд за научни изследвания (2006–2009 г.). От 2011 г. до 2015 г. тя е била член на редколегията на международното списание *Central European Journal of Geosciences* (Online ISSN: 1896-1517). От 2010 г. е член на „Килиан-групата“ и на Бериаската работна група към Международната комисия по стратиграфия.

Учебно-образователна дейност. В професионалната автобиография на гл. ас. Вяра Стоянова има данни, че от 2005 г. до днес тя е редовен преподавател по 5 учебни дисциплини в 4 специалности, както следва: 1) *Палеонтология* – 45 ч. упражнения, задължителен курс в бакалавърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение); 2) *Еволюционна палеонтология* – 30 ч. упражнения, избираем курс в бакалавърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение); 3) *Палеонтология и исторична геология* – 15 ч. упражнения, избираем курс в бакалавърската степен на специалност „География и биология“ (редовно обучение) и специалност „Биология и химия“ (редовно обучение); 30 ч. упражнения (редовно обучение) и 15 ч. упражнения (задочно обучение), задължителен курс в бакалавърската степен на специалност „Биология“; 4) *Секвентна и събитийна стратиграфия* – 15 ч. упражнения, задължителен курс в магистърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение); 5) *Циклична и високоразделителна стратиграфия* – 15 ч. упражнения, задължителен курс в магистърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение). От 2005 г. тя участва в теренната практика по Палеонтология и стратиграфия на специалност „Геология“ (редовно обучение) – 10 дни (40 ч. учебна натовареност). От 2011 г. до 2015 г. гл. ас. Вяра Стоянова води лекции по Палеонтология (15 ч. лекции – 30 ч. приравнени към упражнения), задължителен курс в бакалавърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение). От 2015 г. тя води лекции по Палеонтология и исторична геология (30 ч. лекции – 60 ч. приравнени към упражнения), избираем курс в бакалавърската степен на специалност „География и биология“ (редовно обучение) и специалност „Биология и химия“ (редовно обучение). От 2016 г., гл. ас. Вяра Стоянова води лекции по Палеонтология (60 ч. лекции – 120 ч. приравнени към упражнения), задължителен курс в бакалавърската степен на специалност „Геология“ (редовно обучение). Справката на гл. ас. Вяра Стоянова показва, че тя е високо ангажирана с аудиторни и извънаудиторни занятия и има изразен афинитет към преподавателската работа. В документите ѝ няма данни за публикувани учебни материали за ВУЗ и за работа с дипломанти и докторанти. В това отношение към кандидата имам препоръка да насочи бъдещите си усилия към предаването на натрупаните от нея опит и знания при съвместна работа със студенти и докторанти.

Научни приноси. Постиженията в трудовете на гл. ас. Вяра Стоянова са в три основни направления: 1) палеонтоложки, биостратиграфски и хроностратиграфски приноси, свързани с амонитните фауни на горноюрската и долнокредната серия; 2) приноси в събитийната стратиграфия на долния аптски подетаж на долнокредната серия; 3) приноси в таксономията и палеоекологията на долнокредните склерактинии и придружаващите ги фосилни групи.

С приносен характер в първото направление са четири публикации (в съавторство), в които е доказано присъствието на нови за България амонитни родове и видове в горния титонски подетаж. В баремския етаж са установени за първи път у нас 7 рода и 9 вида, както и характерни за Медитеранската провинция горнобаремски хетероморфни амонити (пет публикации, в съавторство). С нови елементи е допълнена амонитната асоциация на долния аптски подетаж в България (една публикация, в съавторство). В три публикации (в съавторство) са идентифицирани нови амонитни находки от горноюрско-долнокредния интервал на о-в Ливингстън (Антарктика), установено е сходство с амонитните асоциации на Андийската и Индо-Тихоокеанската амонитна провинция и е направен принос към хроностратиграфията на вулканогенно-седиментни последователности в района. За първи път в последователност от Южен Тибет е доказано присъствието на характерна долноаптска дехаезитна амонитна фауна, направено е зонирание и е разширен досега известния ареал на географското разпространение на сем. *Deshayesitidae*, с което е доказана

приложимостта на Медитеранската амонитна зонална схема в Източнотетиския регион (две публикации, в съавторство). С нови данни е характеризирана биостратиграфски границата Юра/Креда в разрез от ЮЗ България (шест публикации, в съавторство). С характерни амонитни таксони е индикирана границата между хотривския и баремския етаж в СИ България (една публикация, в съавторство). Предложена е нова зонална схема за баремския етаж в СИ България, ревизирана е границата между баремския и аптския етаж (в България, по амонити) и са въведени нови зони в долния аптски подетаж, които са корелирани със зонални схеми в Медитеранската област, Северна Европа и Руската платформа (четири публикации, в съавторство). С най-голямо значение са две колективни публикации, свързани с международни работни срещи на „Килиан-групата“ във Франция и Турция. В тези публикации е актуализирана амонитната зонална схема на аптския и албския етаж в Медитеранската и Тетиската област и са направени промени в схемите за валанжинския и баремския етаж.

Принос в събитийната стратиграфия е характеризирането в разрез на Тръмбешката свита (Северна България), с биостратиграфски методи и литоложки особености, на ранноаптското аноксично събитие ОАЕ 1а (две публикации, в съавторство), което при бъдещи изследвания с изотопни методи би могло успешно да се корелира с последователности от Западния Тетис. Това събитие е доказано в две колективни публикации върху материали от Южен Тибет, с което за първи път е установена изявата му в Източния Тетис.

На базата на грижливо събиран и търпеливо идентифициран фосилен материал в баремски и долноаптски седименти на Ловешката Ургонска група, е направено детайлно таксономно изследване на богатата коралова фауна от разред Scleractinia, в резултат на което са установени много нови за България видове (две самостоятелни публикации). За първи път у нас е описана забележителна коралово-рудистна асоциация в горния баремски подетаж на Ургонския комплекс (три публикации, в съавторство) и е направена палеоекологичка интерпретация на нейното развитие. В две колективни публикации е документирано присъствието на нов за България рудистен вид от Медитеранската област, чието стратиграфско разпространение е доказано в горнобаремски ургонски седименти. В Ловешката Ургонска група е характеризирана подробно интересна последователност от коралово-рудистни биоконструкции от биостромен тип (една публикация, в съавторство). В ургонски биохермни постройки на горния баремски подетаж е изследван успешно рядък случай на коралово-микроендолитна асоциация, който допълва познанията за палеоекологията на древните рифове (една публикация, в съавторство). В седем колективни публикации е направен сполучлив палеоекологички анализ на кораловите ансамбли от варовиковите и мергелните последователности на Ловешката Ургонска група и са посочени конкретни примери за строежа на биоконструкциите и вариациите на кораловата морфология, в зависимост от режима на седиментацията.

Научните трудове на гл. ас. Вяра Стоянова съдържат много нови факти и оригинални интерпретации и са полезни за целите на корелацията, както в регионален, така и в надрегионален план. Считаю, че личният ѝ принос в колективните публикации е ясно очертан. Тя е прецизен изследовател с подчертан афинитет към таксономията и биостратиграфията, а научните ѝ интереси и високата професионална компетентност я правят търсен съавтор.

Заклучение. Представените документи и научни публикации на гл. ас. Вяра Стоянова удовлетворяват изискванията на Закона за развитието на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, за заемане на академичната длъжност „доцент“. Анализът на научната и учебно-образователната дейност, както и на публикационната активност, ми дава основание **да препоръчам** на уважаемото Научно жури да предложи на Научния съвет на Геолого-географски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, гл. ас. **Вяра Идакиева Стоянова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“, в професионално направление 4.4. „Науки за Земята“, по научната специалност „Палеонтология и стратиграфия“.**

07.10.2018 г.
София

Изготвил становището:

/доц. д-р Любомир Методиев/

